

Történelmi hírek

1 EDINBURGH SKÓCIA

A történelem hiányzó darabja

Egy edinburgh-i ház fiókjának mélyén évekig lapuló sakkfiguráról megállapították, hogy a lewisi sakkkészlet egyik darabja. A 12. vagy 13. században készült gyűjteményt 1831-ben a Lewis-szigeten találták meg, innen az elnevezés. A készletből még öt figura hiányzott – ez az „őr” pedig a bástya középkori megfelelője. A tulajdonos nagypapja 1964-ben 5 fontért vásárolta meg a rozsmáragyarból faragott figurát, de fogalma sem volt a faragvány történelmi jelentőségéről, sem az értékéről: a Sotheby's július elején aukcióra bocsátotta és 735 000 fontért adta el.

A rozsmáragyarból készült figuráról kiderült, hogy a középkori lewisi sakk-készlet hiányzó darabja

2 QUEBEC KANADA

Az utolsó ember, aki beszélt a kódnyelvet

94 éves korában meghalt az utolsó, második világháborús kódnyelvet beszélő mohawk. Louis Levi Oakes, az akwesasne-i mohawk törzs tagja az Egyesült Államok haderejének rádiósa volt a Csendes-óceánon; a titkos üzeneteket az anyanyelvükön alapuló kódnyelven továbbították. Több mint 400, az őslakosok nyelvét beszélő rádióst toboroztak, de még évtizedekkel a háború után is szigorúan titokban tartották ezt a megoldást. Oakes és mások munkájának eredményeként végül 2008-ban elfogadták a kódnyelven beszélők elismerésének törvényét.

Louis Levi Oakes, az utolsó második világháborús mohawk rádiós május 28-án halt meg

3 WASHINGTON EGYESÜLT ÁLLAMOK

Keleti bepillantás

1000-nél több ritka kínai szöveget digitalizált az amerikai Kongresszusi Könyvtár, és tette hozzáférhetővé az anyagot a tudósok számára az egész világon. Az 1796-ban szákmányolt dokumentumok többsége a Ming- (1368–1644) és a korai Csing-dinasztia (1644–1795) korából származik,

bár a legrégebbiek a 10. századból valók. A gyűjtemény térképeket, orvosi gyógymódokat, buddhista szútrákat, akvarelleket, valamint selyemfestményeket tartalmaz, ezáltal betekintést enged a középkori Kína életébe.

A 18. századi Tajvanról származó festményen fiúk tanulják, hogyan kell apróra törni a gabonát

4 SZENT VÖLGY PERU

Harc a repülőgépek ellen

Az új petíció célja, hogy megakadályozzák egy nemzetközi repülőtér építését Machu Picchu (fent) inka fellegvárának közelében. A történészek és a régészek szerint a repülőtér – amelyet már elkezdtek építeni Chinceróban, Cusco városától északnyugatra – jóval az UNESCO által javasolt létszám fölé fogja felpörgetni a turistaforgalmat a világörökségi helyszínen; 2017-ben másfél millióan jártak itt. A létesítmény ellenzői aggódnak, hogy az alacsonyan szálló repülőgépek kárt okozhatnak a közeli Ollantaytambo inka műemlékeiben is. A repülőtérrel a tervek szerint 2023-ban adják át.

5 IZRAEL

Különleges főzet

Izraeli kutatók 5000 éves élesztővel főztek „ősi” sört. Hat fajta élesztőt vontak ki a Szentföldön található edényekből, és ezt használták föl a 6%-os alkoholtartalmú sör, valamint a 14%-os mézsör elkészítéséhez. „A fáraók korából ránk maradt sör propagandafogásától eltekintve, ez a kutatás nagyon fontos a kísérleti régészet szempontjából”, mondta Ronen Hazan mikrobiológus, majd hozzátette: „Egyébként a sör nem volt rossz.”

A Szentföldön az i. e. 3000-ben készült edényekben talált élesztőfajtákból készített „ősi” sör

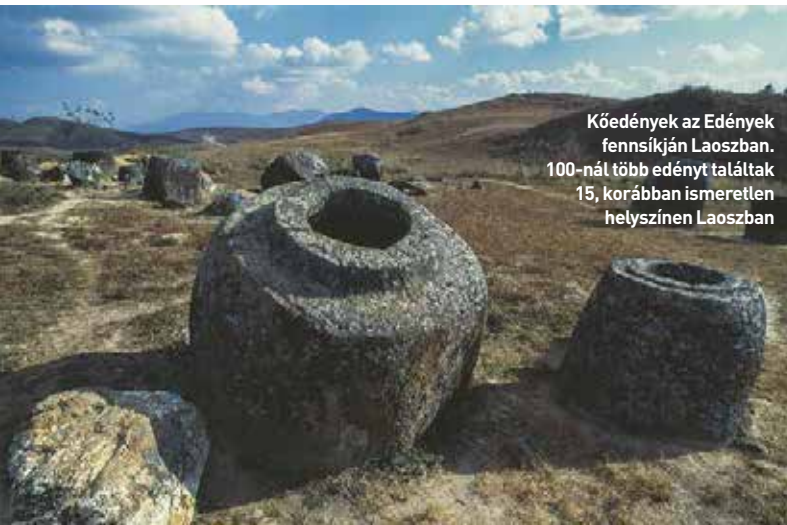

SHUTTERSTOCK/GETTY IMAGES

6 LAOSZ

Bizonyítékok

100-nál több óriási kőedényt fedeztek fel Laoszban. A három méter magas edényekről úgy vélik, 1000 évek lehetnek, és az ország hegyes, központi vidékén találták őket, 15 különböző helyszínen. Az ilyen kőedények az úgynevezett Edények fennsíkján, Sziangkhuang tartományban általánosan elterjedtek voltak, de ez az új felfedezés bizonyítja, hogy sokkal szélesebb körben használták őket, mint eddig gondolták. A régészek szerint temetés előtt álló holttesteket tartottak bennük, de készítőikről semmit se tudunk.

Kőedények az Edények fennsíkján Laoszban. 100-nál több edényt találtak 15, korábban ismeretlen helyszínen Laoszban

7 WESSEL-SZIGETEK AUSZTRÁLIA

Titokzatos pénz

Egy érmére bukkantak az ausztrál tengerparton, amely újraírhatja a globális kereskedelem történetét. A szakértők úgy vélik, hogy a kis rézérmét 1400 előtt verheték az afrikai városállamban, Kilwában (a mai Tanzániában). A régészek szerint ez bizonyítékul szolgálhat a bennszülött ausztrálok és a kilwai kereskedők közötti kapcsolatra, de az is elképzelhető, hogy a portugál hajósok révén került ide. 🌐

